

Số: 977A/TB-VKSTC

Hà Nội, ngày 29 tháng 11 năm 2019

THÔNG BÁO

Rút kinh nghiệm về việc giải quyết vụ án hình sự

Vụ thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử hình sự (Vụ 7) thụ lý vụ án Nguyễn Quốc Nghĩa phạm tội "Hiếp dâm người dưới 16 tuổi" ở Cà Mau theo thủ tục giám đốc thẩm. Qua nghiên cứu vụ án, Vụ 7 thông báo Viện kiểm sát các địa phương cùng tham khảo, rút kinh nghiệm, cụ thể như sau:

1. Nội dung vụ án

Khoảng 18h30 phút ngày 17/02/2018, Nguyễn Quốc Nghĩa qua nhà bà Huỳnh Thị Kim Hùng và ông Trương Quang Sang ở khóm 3, phường 4, thành phố Cà Mau chơi và bế cháu Trương Ngọc Như Ý (sinh ngày 11/03/2015), là cháu nội của bà Hùng, về nhà của Nghĩa. Lúc này, nhà của Nghĩa chỉ có Nghĩa và cháu Như Ý. Khi bế cháu Như Ý đến khu vực nhà sau để lấy quần cho cháu ăn thì Nghĩa nảy sinh ý định giao cấu để thỏa mãn tình dục. Nghĩa để cháu Như Ý nằm lên chiếc áo cũ dùng để lau chân trước phòng vệ sinh rồi cởi quần cháu Như Ý ra (một ống quần ra khỏi chân, ống quần còn lại chưa ra khỏi chân) để lộ bộ phận sinh dục của Như Ý ra ngoài. Lúc này, Nghĩa mặc quần Jean ngắn (không có quần lót) nên Nghĩa dùng tay kéo dây khóa quần xuống, đưa dương vật ra ngoài để thực hiện hành vi giao cấu. Ngay lúc này, bà Hùng đi sang nhà Nghĩa tìm Như Ý thì phát hiện nên xông đến nắm tóc và đánh Nghĩa, Nghĩa xin bà Hùng bỏ qua cho Nghĩa. Bà Hùng mặc quần cho Như Ý rồi bế cháu về nhà. Nghĩa kéo khóa quần lên rồi đi qua nhà bà Hùng nhậu cùng với ông Sang, Nguyễn Ngọc Bảo và Trương Thanh Bình thì bà Hùng tiếp tục chửi Nghĩa nhưng ông Sang can ngăn không cho chửi. Sau khi Nghĩa đi khỏi nhà bà Hùng, bà Hùng kể cho ông Sang và mọi người nghe sự việc. Ông Sang định tìm Nghĩa để đánh nhưng được Bảo can ngăn. Sau đó, vợ chồng ông Sang đến công an trình báo.

2. Quá trình tố tụng

Tại Bản án hình sự sơ thẩm số 28/2018/HSST ngày 25/5/2018, Tòa án nhân dân tỉnh Cà Mau đã áp dụng điểm c khoản 3, Điều 142; Điều 15, 57, 38, 47; điểm s, khoản 1, 2 Điều 51 BLHS 2015 xử phạt Nguyễn Quốc Nghĩa 15 năm tù về tội Hiếp dâm người dưới 16 tuổi và buộc Nghĩa phải bồi thường số tiền 13.000.000 đồng cho bị hại.

Ngày 06/6/2018, Nguyễn Quốc Nghĩa có đơn kháng cáo xin giảm nhẹ hình phạt. Ngày 11/6/2018, Tòa án nhân dân tỉnh Cà Mau có thông báo về việc kháng cáo.

Ngày 22/6/2018, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh có kháng nghị phúc thẩm đề nghị tăng hình phạt đối với Nghĩa.

Tại phiên xử phúc thẩm ngày 25/9/2018, bị cáo Nguyễn Quốc Nghĩa rút đơn kháng cáo, Hội đồng xét xử phúc thẩm đã đình chỉ xét xử phúc thẩm. Đại diện Viện kiểm sát cấp cao 3 tại phiên tòa đồng ý với việc rút kháng cáo của bị cáo Nghĩa và có ý kiến đề nghị hội đồng xét xử đình chỉ xét xử phúc thẩm; không phát biểu ý về kháng nghị của Viện kiểm sát cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh.

Ngày 02/01/2019, Viện kiểm sát cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh đã có Công văn số 04/VC3-V1 đề nghị kháng nghị giám đốc thẩm hủy Quyết định đình chỉ xét xử phúc thẩm của Tòa án cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh với lý do Hội đồng xét xử đã không phát hiện vụ án bị kháng nghị phúc thẩm, chỉ xét kháng cáo của bị cáo, là vi phạm nghiêm trọng thủ tục tố tụng.

Tại Kháng nghị giám đốc thẩm số 11/QĐ-VKSTC-V7 ngày 24/09/2019, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao đã kháng nghị đối với Quyết định đình chỉ xét xử phúc thẩm số 526/2018/HSPT-QĐ ngày 25/9/2018 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh, đề nghị Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao tại xét xử giám đốc thẩm hủy Quyết định đình chỉ xét xử phúc thẩm nêu trên để xét xử phúc thẩm lại theo đúng quy định của pháp luật.

3. Những vấn đề cần rút kinh nghiệm

Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh không xem xét nội dung Quyết định kháng nghị phúc thẩm số 20/QĐ-VC3-V1 ngày 22/6/2018 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh là vi phạm nghiêm trọng thủ tục tố tụng quy định tại Điều 330, 345 B LTTTHS 2015.

Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh ban hành Quyết định kháng nghị phúc thẩm số 20/QĐ-VC3-V1 ngày 22/6/2018 kháng nghị một phần Bản án hình sự sơ thẩm số 28/2018/HSST ngày 25/5/2018 của Tòa án nhân dân tỉnh Cà Mau là đúng theo quy định của Bộ luật tố tụng hình sự về thời hạn, thẩm quyền và phạm vi kháng nghị. Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh đã gửi quyết định Kháng nghị phúc thẩm số 20/QĐ-VC3-V1 cho Tòa án nhân dân tỉnh Cà Mau và Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Cà Mau theo đúng quy định tại Điều 338, Bộ luật tố tụng hình sự 2015.

Tòa án nhân dân tỉnh Cà Mau đã nhận được kháng nghị ngày 25/6/2018 và chuyển cho Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh. Trong các ngày 25/6/2018 và 03/7/2018, Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh đã nhận được Kháng nghị phúc thẩm số 20/QĐ-VC3-V1 do Tòa án nhân dân tỉnh Cà Mau và Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh chuyển đến để giải quyết theo quy định của pháp luật.

Tuy nhiên, tại phiên tòa xét xử phúc thẩm ngày 25/9/2018, mặc dù bản án sơ thẩm có kháng cáo của bị cáo và có kháng nghị phúc thẩm của Viện kiểm sát nhưng Hội đồng xét xử phúc thẩm chỉ xem xét kháng cáo và đình chỉ xét xử phúc

thẩm khi bị cáo rút đơn kháng cáo tại phiên tòa; không xem xét kháng nghị phúc thẩm nêu trên của Viện kiểm sát là vi phạm nghiêm trọng về thủ tục tố tụng.

Đối với Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh: Bản án sơ thẩm của Tòa án nhân dân tỉnh Cà Mau bị Viện kiểm sát cấp cao Thành phố Hồ Chí Minh kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm, tuy nhiên trong quá trình nghiên cứu hồ sơ để xét xử phúc thẩm, Kiểm sát viên nghiên cứu hồ sơ không phát hiện ra việc hồ sơ chính không có Kháng nghị phúc thẩm của Viện kiểm sát. Sau khi nghiên cứu hồ sơ, không báo cáo lãnh đạo Viện về kết quả nghiên cứu hồ sơ vụ án theo Quy chế công tác thực hành quyền công tố, kiểm sát xét xử vụ án hình sự ban hành kèm theo Quyết định số 505/QĐ-VKSTC ngày 18/12/2017 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao. Tại phiên tòa phúc thẩm, Kiểm sát viên tham dự phiên tòa đã không nhớ bản án sơ thẩm đã bị kháng nghị, chỉ phát hiện có kháng cáo của bị cáo. Do vậy, khi được chủ tọa phiên tòa đề nghị phát biểu ý kiến, Kiểm sát viên đã đồng ý với việc rút kháng cáo của bị cáo và đề nghị đình chỉ xét xử phúc thẩm.

Lãnh đạo Viện kiểm sát nhân dân tối cao, yêu cầu Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh nghiêm túc kiểm điểm, rút kinh nghiệm và báo cáo kết quả về Viện kiểm sát nhân dân tối cao; Viện kiểm sát nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương, các Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng, thành phố Hà Nội tổ chức nghiên cứu, quán triệt rút kinh nghiệm không để xảy ra các trường hợp tương tự./.

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Văn Quảng, PVT (để b/c);
- 03 VKSND cấp cao;
- 63 VKSND tỉnh, thành phố;
- Lưu VT (2b), V7 (5b).

TL.VIỆN TRƯỞNG
KT. VỤ TRƯỞNG VỤ THỰC HÀNH QUYỀN
CÔNG TỐ VÀ KIỂM SÁT XÉT XỬ HÌNH SỰ
PHÓ VỤ TRƯỞNG

Nguyễn Đăng Thắng